

Nätтарiffer

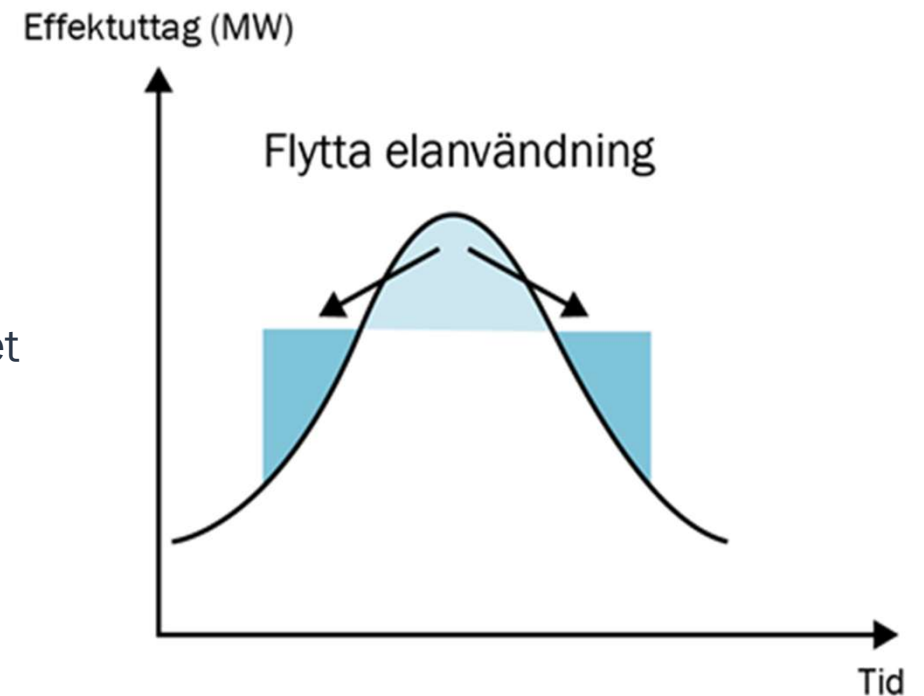
Vad behöver förändras för att öka effektiviteten?

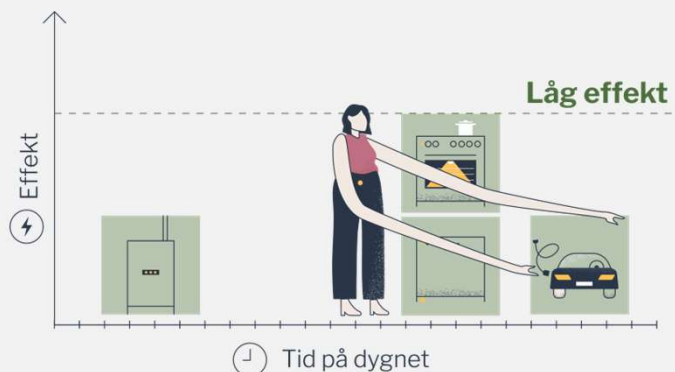
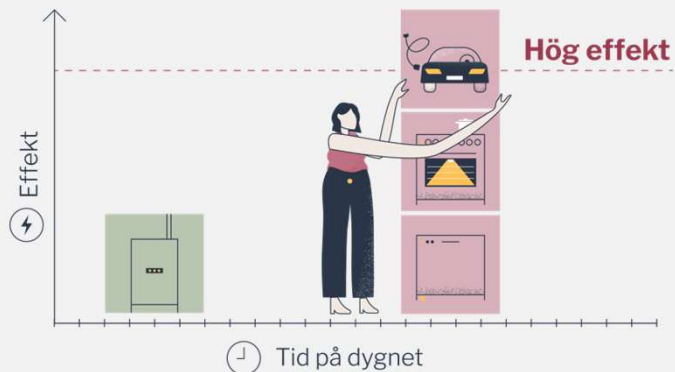
Anna Carlén, Expert

Varför krav på tidsdifferentierade effekttariffer?

- Elektrifieringen av samhället ökar behovet av att använda elnätet mer effektivt.
- Riskerar annars att bygga för stort = för dyrt och omställningen tar längre tid.
- Hur får vi ett effektivare utnyttjande av elnätet?
 - Jämnare belastning och lägre effekttoppar - fler kunder kan anslutas med färre investeringar i elnätet
 - Effekttariffer används i hög grad för högspänningskunder – nu kommer krav på tidsdifferentierade effekttariffer för alla kunder.
 - Elnätsföretagens intäkter förändras inte, endast fördelningen av kostnaderna för elnätet påverkas.

Prissignaler ger kunden incitament till jämnare belastning

- Med en jämnare belastning och lägre effekttoppar blir kostnaderna för elnätet lägre.
- Lägre kostnader speglas i nätkundernas fakturor.
- Elnätstarifferna blir mer kostnadsriktiga.
- Prissignalerna bidrar till att kunderna agerar annorlunda, syftar till att kostnaderna för elnätet blir lägre än de annars hade varit.

Hur ska tarifferna vara utformade?

- Tarifferna ska dels säkerställa kostnadstäckning för nätföretagens effektiva kostnader.
- Det är viktigt att tarifferna är utformade så att de ger en korrekt prissignal till kunderna.
- Därför är det avgörande att företagen gör noggranna och regelbundna analyser av sina nät, och följer upp och utvärderar tariffen regelbundet, men minst varje år.
- Hur tariffen ska vara utformad framgår av Ei:s föreskrifter (EIFS 2022:1).
- Från den 1 januari 2027 måste tarifferna vara utformade enligt de krav som ställs i föreskrifterna, utöver ellagens krav på objektivitet, icke-diskriminering och skälighet.

Tariffens delar enligt EIFS 2022:1

- Tarifferna ska bestå av fyra delar;
 - en energiavgift,
 - en (tidsdifferentierad) effektagift,
 - en kundspecifik avgift, och
 - en fast avgift.

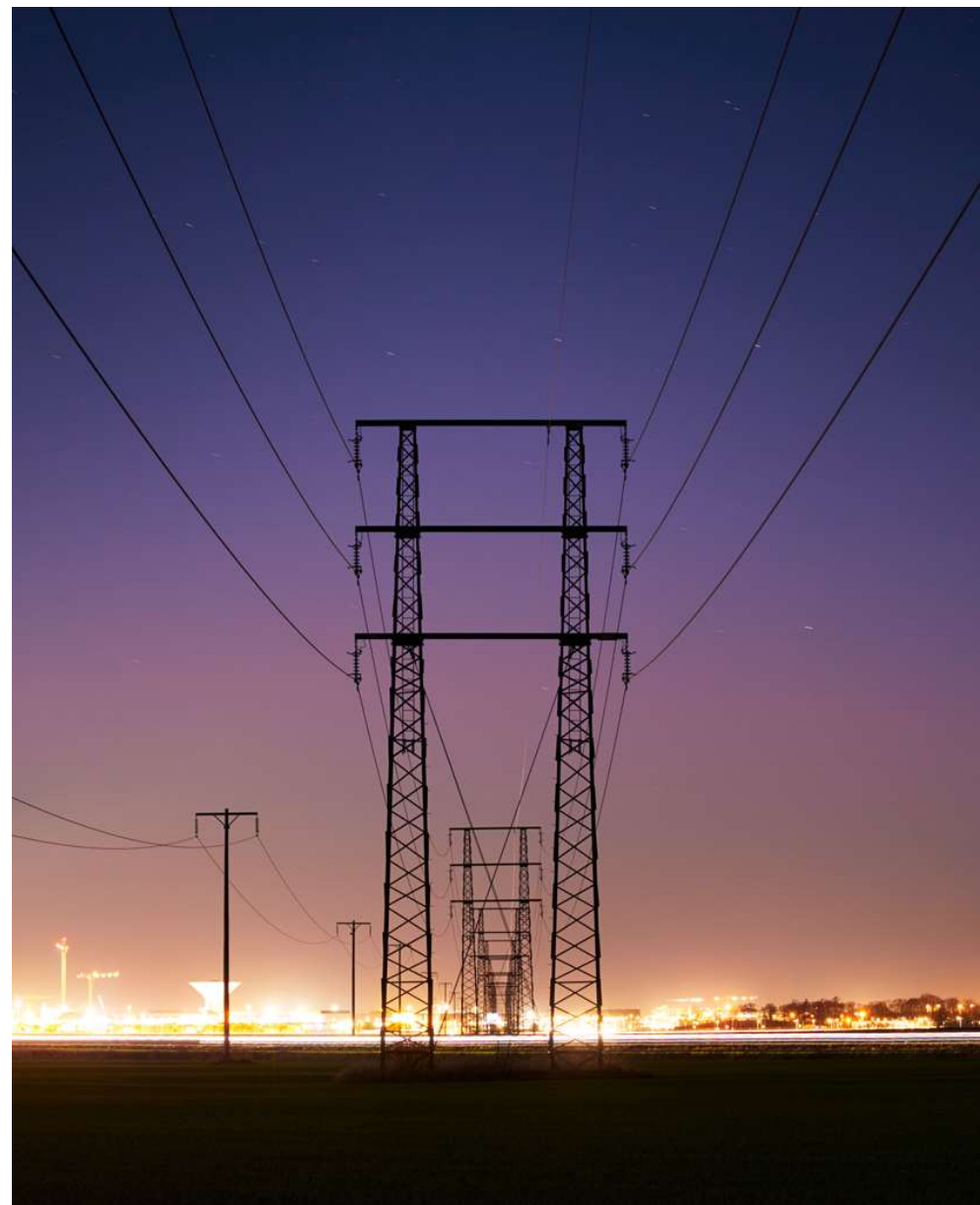
Prissättning av tariffens olika delar

- **Energiavgiften** tas ut som en rörlig avgift per kilowattimme el som transporterats i elnätet och består av företagets kortsiktiga rörliga kostnader. Denna avgift ska vara kostnadsreflektiv mot kunden.
- **Effektavgiften** ska vara tidsdifferentierad. Den ska också vara kostnadsreflektiv och innehålla information till kunderna om vad deras användning av nätet medför för kostnader för elnätet på lång sikt, exempelvis kostnader för att bygga ut nätet för att motverka trängsel.
- **Den kundspecifika avgiften** ska baseras på de kundspecifika kostnaderna och bestämmas till ett fast belopp per kund. Denna del ska täcka de kundspecifika kostnader som elnätsföretaget har för just den kunden eller kundgruppen, för till exempel mätning, beräkning och rapportering.
- **Den fasta avgiften** ska vara kostnadstäckande och baseras på de residuala kostnaderna. Den ska fördelas utifrån kundens abonnerade effekt eller motsvarande. Komponentens syfte är att finansiera de kostnader som elnätsföretaget inte får täckning för genom de kostnadsreflektiva och kundspecifika komponenterna. Denna del ska inte innehålla några incitament eller prissignaler till kunderna.

Tariffstrukturen ska se likadan ut för inmatnings- och uttagskunder, samt på alla nätnivåer.

Kommande förändringar

- Lokaliseringssignaler i tarifferna kommer att behövas för att få till ett effektivt nätutnyttjande fullt ut.
- Nätföretagen behöver påbörja arbetet med nya tariffer i god tid, samt även jobba med att informera och hjälpa sina kunder vid övergång till ny typ av tariff.
- Ei arbetar också vidare med att fortsätta informera nätföretag och andra, samt planerar för uppdatering av vägledningen på Ei:s webbplats.
- Fakturor ska vara tydliga – redan krav
- Nya krav på fakturainnehåll för hushåll tas fram

Ställningstagande

- Effektaavgiften ska vara tidsdifferentierad och ta hänsyn till kundens användning och den sammanlagda belastningen på elnätet. Det betyder att den ska vara olika hög vid olika tider för att spegla hur belastningen av nätet varierar, men innebär också att för stora tidsintervall riskerar att avgifterna inte reflekterar den verkliga belastningen.
- Det är viktigt att effektaavgiften utgår från kundens användning under de tidpunkter som nätet faktiskt är högt belastat. Att kunden har en eller flera effekttoppar när nätet inte är högt belastat genererar inte några framtida kostnader för nätföretaget och ska därför inte ligga till grund för effektaavgiften.
- [Länk: Utformning av tariffer för överföring av el](#)

Energimarknader för samhällets behov

